

Quicksan

50 representatieve adviezen van de Commissie Werkelijke Schade (CWS)

December 2021

COMMISSIE
WERKELIJKE
SCHADE

Inhoud

Voorwoord 3

1 Integrale herbeoordeling 4

1.1 Gemiddelde uitkering door de UHT 4

1.2 Verzoek aan CWS 5

2 Verzoekformulier 6

3 Aanvullende informatie 7

4 Werkwijze van de CWS 8

4.1 Drie fasen 8

4.2 Hoorgesprek 9

5 Materiële schade 10

5.1 Vervangende opvangkosten 10

5.2 Reiskosten 11

5.3 Kosten van vrije dagen 11

5.4 Inkomensschade 11

5.5 Studiekosten wegens studievertraging 12

5.6 Vermogensschade 12

5.7 Financiële ondersteuning 12

5.8 Andere extra kosten 13

5.9 Vergoeding juridische bijstand 13

6 Immateriële schade 14

7 De invloed van de Catshuisregeling op de uitgebrachte adviezen 17

8 Salderingsmethodiek 18

Bijlage 1 - Factsheet CWS 21

Bijlage 2 - Analyse CWS dossiers 28

Voorwoord

De Commissie Werkelijke Schade (de CWS) is een onafhankelijke commissie die in de zomer van 2020 is ingesteld door de staatssecretaris van Financiën. De CWS biedt een laagdrempelige toegang tot schadeherstel voor gedupeerde ouders. Ouders kunnen een aanvraag indienen bij de CWS voor aanvullende schadevergoeding voor de werkelijke schade die zij hebben geleden als gevolg van het stopzetten en/of terugvorderen van de kinderopvangtoeslag. Het gaat om schade die uitgaat boven het bedrag aan compensatie dat de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) heeft betaald voor materiële en immateriële schade. De beoordeling van de CWS kan leiden tot een advies aan de UHT een aanvullende schadevergoeding te betalen aan de ouder die daarom heeft verzocht. Als het bedrag aan werkelijk geleden schade als gevolg van de kinderopvangtoeslagaffaire lager is dan de ouder al heeft ontvangen van de UHT (€ 30.000 op basis van de Catshuisregeling of een hoger bedrag) adviseert de CWS om geen aanvullende compensatie toe te kennen. In het advies aan de UHT gaat de CWS gedetailleerd in op de individuele feiten en persoonlijke omstandigheden van de ouder.

De CWS heeft toegezegd om in de eerste helft van november 2021 meer informatie te geven over de aanvullende compensatie aan gedupeerde ouders. Dit doet ze op basis van de eerste vijftig representatieve adviezen van verzoeken. Aan onderzoekers van de AEF is gevraagd een cijfermatige doorlichting van de 59 beschikbare en daadwerkelijke aan de UHT uitgebrachte adviezen te geven.¹ De resultaten van dit onderzoek ontving de CWS in concept eind november 2021. In de negende voortgangsrapportage (VGR) van de staatssecretaris heeft de CWS enkele data uit dat conceptrapport gedeeld. Inmiddels heeft de CWS ook zelf een analyse van de data over de uitgekeerde – werkelijke – schade uitgevoerd. Deze informatie staat in deze CWS quickscan. Doordat deze analyse in zeer korte tijd tot stand kwam, kunnen er tekortkomingen zijn. Daarom behoudt de CWS zich het recht voor de quickscan aan te passen.

In deze quickscan bespreken wij:

1. De totstandkoming van een CWS advies.
2. De meest voorkomende aanvullende schadeposten waar de CWS over adviseert.
3. Hoe de CWS over deze verzoeken van gedupeerde ouders om aanvullende schadeposten adviseert. Dan kan gedacht worden aan de aanpak, de toepassing van het herstelrecht en civielrechtelijke normen.
4. Ook staan wij kort stil bij de immateriële schade waar financiële compensatie voor wordt geadviseerd.

¹ Er is in de onderlinge communicatie steeds gesproken over “50 adviezen”. Daarom hebben we die omschrijving in de titel gelaten.

1 Integrale herbeoordeling

Wie als ouder gedupeerd is door het stopzetten en of terugvorderen van de kinderopvang-toeslag, meldt zich in eerste instantie bij de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT). De UHT beoordeelt wat de compensatie is waar de gedupeerde recht op heeft. Dat gebeurt en gebeurde door een integrale herbeoordeling. In de integrale behandeling wordt precies uitgezocht wat is misgegaan en op welke van de herstelregeling(en) de gedupeerde recht heeft. Aan het einde van de integrale behandeling, krijgt de gedupeerde een beschikking van de UHT. Hierin staat wat de definitieve compensatie is.

Invloed Catshuisregeling

De Catshuisregeling is ingevoerd terwijl het proces van de integrale beoordeling al liep. Dat betekent dat sommige ouders na hun compensatiebeschikking een aanvullende compensatie – tot € 30.000 in totaal – hebben ontvangen op basis van die Catshuisregeling.

In andere gevallen wordt op basis van een lichte toets vastgesteld of de gedupeerde ouder hier recht op heeft. Hij/zij ontvangt dan € 30.000, onafhankelijk van de precieze geleden schade. Die ouder kan vervolgens zelf beslissen of er een integrale behandeling door de UHT gedaan moet worden. Het kan zijn dat de gedupeerde na zo'n integrale beoordeling nog aanvullende compensatie krijgt van de UHT, bovenop de € 30.000.

1.1 Gemiddelde uitkering door de UHT

In de 59 geanalyseerde dossiers heeft de UHT in totaal € 1.918.912 uitgekeerd aan gedupeerde ouders. Let wel: dit is dus nog vóórdat de gedupeerde ouder(s) zich melden bij de CWS. Gemiddeld is er per dossier € 32.524 aan compensatie door de UHT uitgekeerd. Dit bedrag bestaat uit een compensatie die volgt uit de integrale behandeling. Soms is er een aanvullend compensatiebedrag is uitgekeerd. Ouders ontvangen dit aanvullende op basis van de Catshuisregeling wanneer de uitgekeerde compensatie lager dan € 30.000 was.

De uitgekeerde compensatie door de UHT varieert in de onderzochte dossiers van gedupeerde ouder van € 0 tot € 77.435. De compensatie bestaat uit de teruggave van de teruggevorderde kinderopvangtoeslag. Daarbij komen enkele forfaitaire toekenningen, zoals 25% over de teruggevorderde kinderopvangtoeslag als vergoeding voor materiële schade.

In 37 van de 59 dossiers (63%) is een uitkering gedaan op basis van de Catshuisregeling. Op basis van de herstelregelingen is bij deze ouders dus minder schade vastgesteld dan € 30.000. Deze uitkering bedroeg gemiddeld € 9.584. In de overige 22 dossiers is méér dan € 30.000 uitgekeerd op basis van de integrale behandeling.

1.2 Verzoek aan CWS

Elke gedupeerde ouder die zich meldt bij de CWS heeft dus een definitieve beschikking ontvangen van de UHT.

De CWS brengt alleen adviezen uit in zaken van ouders die deze integrale herbeoordeling van de UHT hebben ontvangen.² Deze integrale herbeoordeling staat in een beschikking, die zijn ontvangen. Deze beschikking bevat een berekening van de schadeloosstelling die de UHT heeft toegekend aan de ouder.

Opbouw beschikking integrale herbeoordeling:

Berekening compensatiebedrag kinderopvangtoeslag						
Naam: XYZ						
BSN: 123456789						
	2008	2009	2010	2011	Totaal	
a Uw kinderopvangtoeslag voor het onderzoek	10.000	12.000	9.000	9.000	40.000	+/-
b AF: Uw kinderopvangtoeslag na het onderzoek	0	0	0	0	0	-/-
c Bedrag dat u eerder moest terugbetalen of niet hebt gekregen	10.000	12.000	9.000	8.000	40.000	
d AF: Verschil met laatst vastgestelde beschikking kinderopvangtoeslag	12.000	14.000	0	0	26.000	-/-
e AF: Niet betaalde schuld kinderopvangtoeslag	0	0	0	0	0	-/-
f BIJ: Vergoeding materiële schade (25% van c)	2.500	3.000	2.250	2.250	10.000	+/-
g BIJ: Door u betaalde rente en kosten			700	250	950	+/-
h BIJ: Vergoeding juridische hulp	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000	+/-
i BIJ: Vergoeding immateriële schade					11.000	+/-
j BIJ: Rentevergoeding over gemiste kinderopvangtoeslag	4.000	4.500	3.500	2.500	14.500	+/-
Subtotaal					62.450	
k BIJ: Aanvullende vergoeding (1% van subtotaal)					624	+/-
l AF: Eerste betaling					60.000	-/-
Totaal					3.074	

De in deze berekening genoemde bedragen hebben invloed op het advies wat de CWS aan de UHT geeft. Zowel kwantitatief, cijfermatig, als kwalitatief, inhoudelijk, beïnvloedt het ons advies over aanvullende – werkelijke – schade. Uiteraard staat daarnaast altijd centraal wat de gedupeerde ouder als werkelijk schade verzoekt aan de CWS (zie bespreking verzoekformulier onder 2). Wij zullen daar uitgebreider op in gaan bij de bespreking van de verschillende schadeposten.

² Zonder een dergelijke beschikking kan de CWS geen advies uitbrengen. In een enkel geval hebben ouders wel een compensatiebeschikking ontvangen, maar hebben zij daartegen bezwaar aangetekend bij de Bezwaar Advies Commissie (BAC). In dat geval wacht de CWS met behandeling totdat op dat bezwaar is beslist.

2 Verzoekformulier

Het verzoekformulier vormt naast de integrale beoordeling de basis voor de CWS-advisering. Dit online verzoekformulier vult de ouder in bij de aanvraag. Dit gebeurt soms met hulp van een advocaat, maar dat hoeft niet. Het formulier staat op de website van de CWS. Het formulier is door de leden van de CWS ontworpen om ouders te helpen bij het benoemen van mogelijke aanvullende schadeposten. De meeste ouders maken gebruik van dit formulier.³

De eerste vraag in het formulier is een open vraag naar de mogelijke *immateriële* schade die de ouders hebben geleden.⁴ Bij deze open vraag wordt bewust niet naar een bedrag gevraagd. De CWS heeft voor de begroting van de immateriële schade een eigen kader ontwikkeld, waarover meer in paragraaf 6. Voor ouders is het vaak lastig om hier precies een schadebedrag te noemen.⁵

Verder vraagt het verzoekformulier naar mogelijke *materiële* schade. Dit zijn meestal verschillende schadeposten. Achter elkaar noemt het formulier de volgende schadeposten: vervangende opvangkosten, reiskosten, kosten van vrije dagen en dagen dat u niet kon werken⁶, inkomensschade⁷, studiekosten wegens studievertraging, vermogensschade⁸, financiële ondersteuning door gemeente, school of door een andere derde⁹ en andere extra kosten die het gevolg zijn geweest van de stopzetting van de KOT. Tot slot wordt gevraagd naar de kosten van juridische bijstand, de eventuele kosten van dwanginvordering en een mogelijk te lage 1% compensatie.¹⁰ Het staat gedeputeerde ouders vrij soms later extra informatie over deze schadeposten aan te leveren. Ook kunnen ze de schadeposten nader omschrijven.

³ Verzoeken die op andere wijze zijn ingediend, worden overigens evenzeer in behandeling genomen.

⁴ De bijgaande tekst luidt: "Het is voor de CWS belangrijk dat wij een algemeen beeld kunnen vormen van u en van uw gezin in de loop van de jaren nadat de kinderopvangtoeslag werd teruggevorderd. Vertel hier hoe het u in de loop van de jaren verging. Het gaat hier om uw verhaal. Vertel hoe het ging met uw baan, en die van uw partner. Hoe ging het met de opvoeding van de kinderen? En met hun emotionele ontwikkeling? Hoe werd de kinderopvang geregeld? Werd u door andere mensen, familie of instanties geholpen? Was er sprake van scheiding of uit elkaar gaan door de omstandigheden? Hoe is de situatie op dit moment met u en uw gezin?"

⁵ Niettemin noemen ouders een enkele keer toch een bedrag. Doorgaans is dat bedrag dan dermate hoog – bijvoorbeeld € 150.000 aan immateriële schade voor elk van de ouders – dat de CWS er binnen de kaders van het Nederlandse recht geen gehoor aan kan geven.

⁶ Bedoeld zijn hier vrije dagen of verletdagen voor bijvoorbeeld een bezoek aan de advocaat, de belastingdienst of voor een zitting bij een rechter.

⁷ De toelichting hierbij luidt: "Mogelijk daalde uw inkomen door de stopzetting van de kinderopvangtoeslag, bijvoorbeeld als u tijdelijk minder kon werken of omdat uw studie vertraging opliep en u daardoor pas later aan het werk kon."

⁸ De toelichting hierbij luidt: "Vermogensschade is financiële schade die ontstaat als de waarde van uw bezittingen daalt, in dit geval omdat u onterecht kinderopvangtoeslag moest terugbetalen. Dat kan bijvoorbeeld optreden als u een auto, bedrijf of een huis moest verkopen tegen een te lage prijs. Maak de berekening en stuur, zo mogelijk, bewijsstukken mee."

⁹ Deze post wordt nagenoeg nooit ingevuld.

¹⁰ Deze laatste post is minder relevant geworden omdat momenteel enkel de vermogensrendementsheffing van de Wet IB 2001 en niet langer allerlei toeslagen, zoals de huurtoeslag of het kindgebonden budget, invloed kunnen ondergaan van een schade uitkering op basis van de compensatiebeschikking of de aanvullende schadevergoeding door de CWS. De eventuele schadevergoeding die de CWS vaststelt, wordt standaard opgehoogd met 1%. Vergelijk ook de berekening bij de compensatiebeschikking weergegeven in par. 1.

3 Aanvullende informatie

Ouders beantwoorden niet altijd alle vragen in het verzoekformulier. Regelmatig vraagt de CWS daarom om extra informatie. Daarnaast probeert ze ouders te helpen de schadeposten anders of duidelijker te omschrijven. Dit gebeurt op drie manieren. In de eerste plaats levert de UHT bij de oplevering van een verzoekschrift aanvullende informatie aan bij de CWS.¹¹ Bijvoorbeeld informatie over het totaal aan terugvorderingen, verrekeningen, en dergelijke. De ouder beschikt vaak zelf niet over deze informatie of kan deze moeilijk traceren. In de tweede plaats worden door de CWS nadere vragen aan de ouder of aan de gemachtigde, advocaat, van de ouder gesteld.¹² In de derde plaats zoeken de teamleden van de CWS in de databanken van de UHT naar specifieke informatie over de gang van zaken rondom de KOT bij de gedupeerde ouders.¹³ Ook dat gebeurt om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de feitelijke situatie van de verzoekende gedupeerde ouder. Het gaat vaak over een aantal jaren. Soms weet de ouder het niet meer of heeft zij of hij de informatie niet meer. De CWS kan bijvoorbeeld nagaan of de ouder ten onrechte de kwalificatie ‘opzet/grove schuld’ van de belastingdienst heeft gekregen.

Daarnaast kan de ouder aangeven of ze een hoorgesprek met een lid van de CWS en een secretaris wil. In dat gesprek luistert de commissie naar wat de ouder heeft moeten ervaren. Zo’n hoorgesprek levert meestal een aanvullend beeld op. Zie daarover nader paragraaf 4.2.

¹¹ Gedacht moet worden aan gezinssamenstelling, inkomensgegevens e.d.

¹² Dit gebeurt momenteel zoveel mogelijk in combinatie met een hoorgesprek, aangezien wij begrijpen dat het stellen van schriftelijke vragen belastend is voor de ouder gelet op zijn ervaringen met de KOT-affaire. In een hoorgesprek blijken ouders daarentegen vaak zeer wel bereid nog enige moeite te willen doen om enig aanvullend materiaal aan te leveren.

¹³ Voorheen waren dat enkele ambtelijke ondersteuners, sinds de opschaling in de tweede helft van 2021 wordt dat gedaan door seniorjuristen.

4 Werkwijze van de CWS

Voordat wij ingaan op de schadeposten wordt de werkwijze van de CWS kort uitgelegd.

4.1 Drie fasen

Er zijn tot nu toe drie fasen geweest in de ontwikkeling van de werkwijze van de CWS.

Fase 1: in de beginfase van de CWS hebben vijf leden en twee medewerkers gezamenlijk dossiers van gedupeerde ouders beoordeeld. Mede op basis daarvan is het adviseringskader ontwikkeld.¹⁴

Fase 2: Tegen het einde van 2020 kwamen de eerste verzoeken aan de CWS binnen. Er waren toen negen commissieleden. Die hebben zich opgedeeld in drie groepen van drie leden elk. De ambtelijke ondersteuners zorgden voor voorbereidingsnotities. De drie leden van elke deelcommissie beoordeelden gezamenlijk het verzoek en stelden zelf het advies op.

Fase 3: Vanaf medio 2021 zijn er vier deelcommissies, die elk bestaan uit drie commissieleden en plaatsvervangende leden en meerdere secretarissen. Deze bereiden de adviezen voor.

De procedure is nu als volgt:

Als een verzoek binnenkomt, wordt het geregistreerd en ontvangt de ouder een ontvangstbevestiging. De UHT vult het verzoek aan met de basisgegevens die de CWS in elk geval nodig heeft. De verzoeken worden – in principe – in behandeling genomen op volgorde van binnenkomst. Zodra een verzoek in behandeling wordt genomen, krijgt de ouder opnieuw bericht. Behandeling vindt plaats in één van de vier deelcommissies.

- Een secretaris verzamelt nadere informatie, mede in overleg met de ouder of diens gemachtigde. Deze seniorjurist correspondeert zo nodig met de ouder en stelt een conceptadvies op, in overleg met een andere seniorjurist. Als deze juristen het eens zijn, wordt het conceptadvies aan een CWS-lid voorgelegd. Die bestudeert het concept en geeft feedback. De seniorjurist verwerkt het commentaar. Daarna wordt een definitief advies opgesteld. Als een dossier bijzondere feitelijke of juridische vraagstukken oproept, worden die besproken met de hele deelcommissie.
- Een definitief advies wordt voorgelegd aan de werkgroep rechtseenheid. Deze werkgroep ziet erop toe dat de adviezen van alle deelcommissies binnen de kaders blijven die door de CWS zijn afgesproken. Op- of aanmerkingen van deze werkgroep worden in de deelcommissie door het behandelend team verwerkt.

¹⁴ Dit gebeurde aan de hand van dossiers waarin zich aan advocaten gerichte correspondentie bevond met bezwaren van ouders tegen hun compensatiebeschikking.

De adviesvoorbereiding kan iets anders lopen als de ouder om een hoorgesprek heeft gevraagd.

4.2 Hoorgesprek

Als een ouder daar behoefte aan heeft, wordt een gesprek gepland. Dat gesprek kan online of fysiek worden gevoerd. Fysieke gesprekken vinden tot op dit moment plaats in gebouw De Knoop te Utrecht. De hoorgesprekken worden geleid door een CWS-lid. De seniorjurist en het CWS-lid bereiden samen het hoorgesprek voor. Daarna volgt het gesprek met de ouder en zijn eventuele gemachtigde. Doorgaans wordt een uur voor het gesprek uitgetrokken.¹⁵ De behoefte van de ouder is daarbij leidend. Het hoorgesprek is immers bedoeld om de ouder de gelegenheid te geven haar of zijn eigen verhaal te doen.

De CWS probeert soms tijdens het gesprek ook enige vragen aan de ouder te stellen. In dat geval wordt de ouder, voorafgaande aan het gesprek, erop voorbereid dat de CWS een aantal vragen heeft. De CWS gaat daar voorzichtig mee om. Het gesprek is met name bedoeld om te luisteren. Als we vragen stellen, doen we dat om te voorkomen dat de ouder geconfronteerd wordt met schriftelijke vragen. Van het hoorgesprek wordt een verslag gemaakt. De ouder krijgt gelegenheid om op het verslag te reageren.¹⁶

Daarna ronden de secretaris en het CWS-lid het advies af.

¹⁵ Of zoveel langer als dat beiden dat wenselijk vinden. De ouder wordt steeds gevraagd of hij/zij alles heeft kunnen melden wat hij/zij nodig achtte.

¹⁶ Het verslag en de eventuele reactie maakt onderdeel uit van het dossier en wordt aan het advies gehecht.

5 Materiële schade

De CWS heeft gemiddeld ruim 37.000 euro vastgesteld aan werkelijke schade. Driekwart hiervan betreft materiële schade. In de *verzoeken* om materiële schade wordt door de gedupeerde ouder vooral gevraagd om compensatie voor vervangende opvang (33 van de 59 dossiers). Ook compensatie voor inkomensschade (31 keer), kosten voor vrije dagen (21), en reiskosten (20) worden vaak aangevraagd.

In de 57 verzoeken is in totaal € 4.140.710 aan materiële schade *verzocht*. Dit is gemiddeld per dossier € 72.644. Er is veel variatie tussen de verzoeken. Het hoogste verzochte bedrag voor materiële schade is € 683.005.

In de categorie inkomensschade is het gemiddelde verzochte bedrag het hoogst: € 48.152 per verzoek. In deze categorie bestaat ook de meeste variatie. De *claims* liggen tussen de € 1.980 en € 140.368. Van de ouders vraagt 29% een bedrag lager dan € 10.000 terwijl 9% een bedrag hoger dan € 100.000 verzoekt.

Ook binnen de categorie vervangende opvangkosten zitten grote verschillen. Voor de vervangende opvangkosten werd door 25 ouders € 0 gevraagd of geen concreet bedrag benoemd. In iets minder dan een kwart van de gevallen werd een bedrag tussen de € 0 en € 10.000 verzocht. Maar ook zijn er 17 ouders die meer dan € 10.000 aanvragen. Het hoogste gevraagde bedrag was € 58.800.

5.1 Vervangende opvangkosten

Vervangende opvangkosten zijn een belangrijke aanvullende schadepost voor de gedupeerde ouder. Daar zijn twee redenen voor. Enerzijds werd ouders KOT geweigerd door de belastingdienst/toeslagen omdat zij geregistreerd waren met de kwalificatie opzet/grove schuld (O/GS). Anderzijds durfden de ouders geen KOT meer aan te vragen uit angst voor een volgende terugvorderingsactie. De CWS behandelt beide gevallen op dezelfde manier. Als ouders de opvangkosten ‘aannemelijk’ maken, zal aanvullende materiële schadevergoeding worden geadviseerd.¹⁷ Bij 22 van de 59 geanalyseerde adviezen is dat gebeurd.¹⁸ In totaal ging dat om € 266.152.

Gemiddeld is bij deze 22 adviezen een werkelijke schade van €12.098 vastgesteld. Per advies varieert deze vastgestelde werkelijke schade tussen € 300 en € 45.600.

¹⁷ Wij vragen daarbij geen ‘bonnetjes’. Wel verlangen wij een consistent betoog. Indien er geen KOT werd toegekend (of gevraagd), maar de ouder wel deelnam aan het economisch verkeer of studeerde (hetgeen bijvoorbeeld blijkt uit inkomensgegevens en/of arbeidscontracten), gaan wij ervan uit dat redelijkerwijs vervangende opvang nodig was. Daarbij wordt uitgegaan van de jaren waarin opvang nodig was en recht bestond op KOT (namelijk totdat het kind naar de middelbare school gaat of kan gaan.)

¹⁸ Waarbij moet worden opgemerkt dat in 21 gevallen inkomensschade is geadviseerd. Opvangkosten en inkomensschade zijn soms communicerende vaten. Zie het factsheet, bijlage I, blz. 5.

5.1.1 Aannemelijk maken¹⁹

Uit de gezinssamenstelling, het aantal KOT-gerechtigde kinderen en de werkzaamheden van de ouder(s) is vaak al af te leiden dat er opvangkosten moeten zijn geweest. Er wordt niet om veel informatie gevraagd daarvoor. Zo hoeven er geen betalingsbewijzen per uur of dag te worden gegeven. Vaak hebben de ouders een begrijpelijk verhaal. Regelmatig is er contant betaald, zonder factuur. Voor sommige ouders is het niet mogelijk om namen van de oppas te noemen. De CWS vindt dat niet erg. Meestal blijven de gevraagde opvangkosten redelijk.

5.2 Reiskosten

Ouders kunnen een schadevergoeding vragen voor reiskosten om hun adviseur of de belastingdienst te bezoeken of voor het bijwonen van hun rechtszaak. Ook de reiskosten die ouders moesten maken om hun kinderen onder te brengen bij de oppas komen kunnen worden vergoed. Het halen en brengen van de kinderen naar de opvanglocatie wordt in de KOT-regeling niet vergoed. Bij sommige gedupeerde ouders is het echter gecompliceerder. Zo moesten zij soms de kinderen naar een verder weg wonend familielid brengen of zij moesten de kinderen van de ene naar de andere oppas vervoeren. In zulke gevallen is vergoeding mogelijk.

Forfait

Over het algemeen levert deze schadepost weinig problemen. Indien de ouders het aantal kilometers enigszins geloofwaardig in beeld kunnen brengen, adviseert de CWS deze kilometers te vergoeden à raison van € 0,30 per verreden kilometer.

5.3 Kosten van vrije dagen

Hier gaat het om vrije dagen. Ook gaat het om verletdagen om zaken voor de kinderopvang-toeslag te regelen of voor een bezoek aan een advocaat, een andere deskundige, de Belastingdienst/Toeslagen of voor een zitting bij een rechter.

Aangezien veel ouders bezwaar hebben gemaakt tegen de terugvorderingsbeschikking en regelmatig hebben geprocedeerd, komt deze claim vaak voor in de verzoeken.

Meestal zijn deze kosten aannemelijk te maken.

Forfait

De CWS adviseert deze dagen te vergoeden met een forfait van € 75 per dagdeel.

5.4 Inkomensschade

Voor inkomensschade is in 21 verzoeken een totaal van € 501.279 aan werkelijke schade vastgesteld. Gemiddeld is dit per advies € 23.870. Per geval ligt de vastgestelde werkelijke schade in deze categorie tussen € 3.272 en € 135.701.

De verzoeken om vergoeding van inkomensschade zijn ingewikkeld. Het oorzakelijk verband met de KOT-affaire is niet altijd meteen duidelijk. Dat heeft verschillende redenen. Deze claim is voor een gedupeerde ouder vaak lastig te onderbouwen. Het objectieve verband tussen de KOT-affaire en de gestelde inkomensschade is daarom niet eenvoudig aannemelijk te maken of door de CWS te reconstrueren. Dat neemt niet weg dat deze schade in veel gevallen wel geheel of gedeeltelijk kan worden vastgesteld en gehonoreerd. Zoals gezegd, is dit in 21 gevallen gebeurd.

In een enkel geval is de inkomensschade eenvoudig aannemelijk te maken. Bijvoorbeeld wanneer een studie met één of anderhalf jaar is vertraagd en duidelijk is dat de oorzaak daarvan lag in het bericht van de terugvordering en de daaruit voortvloeiende financiële problemen. In zo'n geval worden niet enkel de extra studiekosten (zie par. 5.5) in de beschouwing betrokken, maar ook inkomensverlies vanwege de verlate start op de arbeidsmarkt. Een ander voorbeeld is het geval waarin een ouder duidelijk minder is gaan werken om op de kinderen te passen.

5.5 Studiekosten wegens studievertraging

Studievertraging kan bijvoorbeeld leiden tot extra kosten zoals collegegeld voor een extra studiejaar, om opgelopen achterstand in te halen. Doorgaans kunnen zulke extra kosten eenvoudig aannemelijk worden gemaakt en leveren ze daarom niet veel beoordelingsproblemen op.

5.6 Vermogensschade

Bij vermogensschade gaat het om waardedaling van of verlies op bezittingen, bijvoorbeeld wanneer een ouder een auto, een bedrijf of een huis moest verkopen tegen een te lage prijs. Over het algemeen komt deze schadepost niet vaak voor. Wel worden soms financiële schade gemeld door inbeslagname door de belastingdienst van auto's en zelfs huisraad. Voor de CWS kan zoiets aannemelijk worden gemaakt.

Een enkele keer komt het voor dat ouders hun familiesieraden hebben moeten verkopen of belenen. In dat geval zal de CWS het waardeverlies – als dat met informatie aannemelijk kan worden gemaakt – dan wel de rente op de lening (adviseren te) vergoeden. Ouders kunnen soms met foto's en nota's het (vroegere) bezit van deze sieraden laten zien. Als waardeverlies niet aannemelijk kan worden gemaakt, kan de CWS het verlies aan emotionele waarde meenemen bij de bepaling van de immateriële schade.

5.7 Financiële ondersteuning

Een ondersteuning door derden kan in mindering komen op de schadevergoeding die de CWS berekent. In de toelichting in het verzoekformulier wijzen we daarop. De CWS moet dan salderen. Bijvoorbeeld wanneer een gemeente al een financiële tegemoetkoming heeft verstrekt in het kader van de KOT-problemen.

Deze categorie wordt zelden ingevuld. In een enkel geval geven ouders aan dat zij door leningen, doorgaans van bekenden of familieleden, zijn ondersteund. Dergelijke leningen worden hier echter niet bedoeld. In het geval van KOT-gerelateerde leningen zal de CWS de rentekosten adviseren te vergoeden.

5.8 Andere extra kosten

Ouders krijgen uiteraard de gelegenheid andere kosten of schades te melden, dan die in het verzoekformulier zijn omschreven. Voorbeelden van significante claims in deze categorie hebben wij niet. Soms wordt hier ook gewezen op private schulden.

5.9 Vergoeding juridische bijstand

Kosten van KOT-gerelateerde juridische bijstand, mits beantwoordend aan het dubbele redelijkheidscriterium, adviseert de CWS te vergoeden. Dat is niet het geval als gebruik gemaakt wordt van de gratis juridische ondersteuning. In de onderzochte adviezen is daarvan nog weinig gebruik van gemaakt. Überhaupt hebben ouders in de onderzochte zaken weinig gebruik gemaakt van hulp van adviseurs. Het feit dat ouders weinig deskundige expertise hebben ingezet, is begrijpelijk. Toch zou zulke (onafhankelijke) hulp de ouder goed kunnen helpen en de CWS bovendien kunnen helpen beter haar werk te doen. De feitelijke gang van zaken en de financiële consequenties worden dan sneller duidelijker. In de 59 zaken in deze quickscan wordt van deze hulp nog weinig gebruik gemaakt.

5.10 Kosten van dwanginvordering

Kosten voor dwanginvordering, zoals kosten voor de betekening van een dwangbevel, worden niet vaak expliciet opgevoerd. Wel zien wij dat hier bijvoorbeeld inbeslagnames worden genoemd.

5.11 Te lage 1% compensatie

Wanneer een bedrag aan te vergoeden materiële en/of immateriële is bepaald, wordt dat bedrag verhoogd met 1%. Dit vanwege de mogelijke invloed die de schadevergoeding kan opleveren voor box 3 (de vermogensrendementsheffing) in de inkomstenbelasting. In een deel van de 59 onderzochte adviezen is deze verhoging niet opgenomen. De reden was dat de UHT dit deed. Inmiddels brengt de CWS deze verhoging zelf aan.

6 Immateriële schade

De CWS heeft gemiddeld ruim 37.000 euro vastgesteld aan werkelijke schade, waarvan een kwart immateriële schade is. Hoewel zeker niet alle gedupeerde ouders om immateriële schadevergoeding verzoeken is er in totaal om € 1.283.730 aan immateriële schade verzocht. De meerderheid van de ouders heeft geen bedrag gevraagd voor de immateriële schadevergoeding. In het verzoekformulier is bewust geen regel opengelaten voor het noemen van een concreet bedrag. De reden hiervoor is dat het vaak lastig is zo'n bedrag te noemen. Wel wordt ouders gevraagd hun verhaal te schetsen, om het verzoek te onderbouwen. Die verhalen zijn divers en situatiegebonden. Een aantal thema's komt vaak terug. Veel ouders geven aan dat zij door de terugvordering van de kinderopvangtoeslag jarenlang psychische schade hebben opgelopen. Daarnaast zeggen ouders, partners en kinderen veel stress te hebben ervaren als gevolg van de terugvordering. Andere genoemde redenen zijn sociale uitsluiting, medische schade, onvoldoende tijd voor de opvoeding, en leven in armoede. En, niet op de laatste plaats, zeer veel gedupeerde ouders hebben hun kwalificatie als 'fraudeur' als een van de ernstigste en meest beschamende brandmerken ervaren.

Bij de overgrote meerderheid van de dossiers, 42 keer, is bij de ouder immateriële schade vastgesteld. Daarnaast wordt bij iets meer dan de helft van de gevallen immateriële schade bij het kind of de kinderen vastgesteld. Ook is 16 keer immateriële schade vastgesteld bij de partner.

In totaal is in de onderzochte 59 adviezen voor deze quickscan € 654.000 aan immateriële schadevergoeding geadviseerd.²⁰

De forfaitaire vergoeding in de compensatiebeschikking

In de compensatiebeschikking wordt een forfaitaire vergoeding voor immateriële schade toegekend. Deze bedraagt € 500 voor elk half jaar dat is verstreken tussen de terugvorderingsbeschikking en de compensatiebeschikking. Het bedrag van € 500 is ontleend aan het bestuursrecht. Het voorgesteld in het rapport-Donner.²¹ De leden van de CWS kwamen al vroeg tot de conclusie dat de gedupeerde ouders dit als veel te weinig ervaren. De leden van de CWS konden, na bestudering van tientallen dossiers²², begrip opbrengen voor dat standpunt. In de navolgende passages vindt men het verslag van de neerslag daarvan.

²⁰ Zie factsheet, bijlage 1, blz. 5. Het bedrag is samengesteld uit € 352.500 voor de ouder, 108.500 voor de partner en € 208.000 voor kinderen.

²¹ "Omzien in verwondering" Interim-advies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen, 14 november 2019 en "Omzien in verwondering 2" Eindadvies, 12 maart 2020.

²² En wel in de loop van 2020 van dossiers van ouders waarin zich correspondentie met hun advocaten of gericht aan de UHT zonder dat dit verzoeken waren aan de CWS die op dat moment immers nog niet bekend was bij ouders.

Ontwikkeling van normbedragen door de CWS

De CWS heeft niet willen aanhaken bij letselschade- of smartengeldgidsen. Zij hebben, zich oriënterend op literatuur²³, aanvankelijk een lange lijst met denkbare varianten van immateriële schadegevallen opgesteld. Aan al die varianten werd een aantal punten toegekend om zo per ouder tot een totaalbedrag te komen. Deze methodiek werd voorgelegd aan een in de wetenschap werkzame deskundige op het terrein van het civiele schadevergoedingsrecht. Deze ontraadde die benadering. In plaats daarvan stelde deze een eenvoudige driedeling aan. Dit advies heeft de CWS ter harte genomen. Daarbij dient ook te worden bedacht dat leed weliswaar in vele varianten valt in te delen, maar voor alle gedupeerde ouders ook veel overeenkomsten gelden. Er zijn daarom geen vaste criteria voor deze categorieën. Het gaat om het totale beeld dat wordt toegelicht in het advies.

Deze benadering past in het herstelrecht. Dat is immers een vorm van alternatieve geschillenbeslechting waarbij de betrokken partijen in staat worden gesteld om met eigen inbreng hun aanvullende materiële en immateriële schade financieel vergoed te krijgen.

Deze benadering is dan ook niet ongebruikelijk bij herstelrechtcommissies die eigen buitengerechtelijke schaderegelingen hebben. Denk bijvoorbeeld aan de regeling voor de slachtoffers van seksueel misbruik binnen de Rooms Katholieke Kerk (Lindenbergh 2011²⁴) of de regeling uitkering Chroom-6 Defensie²⁵. Het Instituut Mijnbouwschade Groningen hanteert, bijvoorbeeld, forfaits op basis van verschillende categorieën: geen persoons-aantasting (€ 0), persoonsaantasting (€ 1.500), ernstige persoonsaantasting (€ 3.000) en zeer ernstige persoonsaantasting (€ 5.000).

Uiteindelijk is dit terug te vinden in het CWS verzoekformulier. Dat gaat uit van één immateriële schadepost, terwijl er om vergoeding voor verschillende materiële posten gevraagd kan worden.

De CWS heeft besloten gezinsleden afzonderlijk mee te nemen in de advisering: niet alleen de ouder die de compensatiebeschikking heeft ontvangen²⁶, maar ook de (huwelijks)partner die in het leed heeft gedeeld. Tot slot vindt de CWS dat ook de kinderen die in het gezin opgroeiden in de beschouwing moeten worden betrokken. Deze kinderen hebben vaak nare gevolgen. Deze kinderen hebben vaak nare gevolgen ondervonden van de penibele situatie waarin hun ouder(s) terechtgekomen was/waren.

De situatie waarin een ouder terecht is gekomen, wordt door de leden van de CWS al snel als 'ernstig' ervaren. Daaraan hecht de CWS een schadevergoeding van € 5.000. Dat bedrag kan hoger uitvallen als de situatie van de ouder als nog ernstiger wordt ingeschat.

²³ Waaronder 'Psychische schade', S.D. Lindenbergh, 2019; "Schadevergoeding: algemeen, deel 1", prof. mr. S.D. Lindenbergh, 2020; "Schadevergoeding: algemeen, deel 2", prof. mr. C.J.M. Klaassen, 2017 en "Schadevergoeding: personenschade", prof. mr. S.D. Lindenbergh en mr. drs. I. van der Zalm, 2015.

²⁴ Commissie Lindenbergh (2011), Compensatie Na Seksueel Misbruik van Minderjarigen: Advies aan de Bisschoppenconferentie en de Konferentie van Nederlandse Religieuzen, Commissie Lindenbergh, 20 juni 2011, p. 10. https://www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2016/01/Adviesrapport_Commissie_Lindenbergh.pdf

²⁵ Artikel 5 en bijlage 3 [Uitkeringsregeling+Chroom-6.pdf](#)

²⁶ Dat is de ouder die oorspronkelijk de aanvraag voor kinderopvangtoeslag heeft gedaan.

De hoogte van de normbedragen; reden tot niet-saldering

De CWS dient, gelet op haar mandaat, in haar advies binnen het Nederlandse schadevergoedingsrecht te blijven.²⁷ De normbedragen in Nederland zijn niet te vergelijken met bedragen zoals die bijvoorbeeld in de VS gangbaar zijn. Toch hebben de leden de immateriële schadevergoeding, naar hun mening, zo veel mogelijk naar boven afgerond. Dat is mede bereikt door de forfaitaire schadevergoeding voor immateriële schade in de compensatiebeschikking niet in mindering te brengen op het door de CWS vastgestelde bedrag. Dat laatste forfait bestrijkt immers voornamelijk de factor tijd. In de verzoeken ziet de CWS echter een veel breder palet aan menselijk drama. Daarom wordt het toegekende forfait niet in mindering gebracht op het door de CWS geadviseerde bedrag. Dat alles brengt met zich dat een ouder, met het forfait en het CWS-bedrag tezamen genomen, al spoedig uitkomt boven € 10.000. De door de CWS vastgestelde bedragen voor immateriële schade in de 59 onderzochte adviezen variëren van € 0 tot € 40.000.²⁸

Voortschrijdende gedachtenontwikkeling over immateriële schade, mede in verband met de opschaling

De leden van de CWS beraden zich sinds oktober jl. over de tot dusver gekozen benadering van de immateriële schade, en in het bijzonder of die voldoende rechtsgelijkheid en standaardisering van de subjectieve inschatting oplevert (dit laatste mede gezien de groei van het team van juristen dat inmiddels is gegroeid naar zo'n 33 personen). In dat kader wordt gedacht aan een benadering met diverse factoren die de werkelijke immateriële schade, en daarmee dus de hoogte van de vergoeding, bepalen. Daarmee zou de vergoeding waarschijnlijk fijnmaziger worden en de totstandkoming transparanter. Aannemelijk is ook dat de vergoeding voor immateriële schade langs deze weg eenvoudiger te bepalen is en dat bij een consequente toepassing de rechtsgelijkheid wordt gediend. In dit kader past ook een lopende adviesaanvraag bij het advocatenkantoor BarentsKrans.

BarentsKrans is gevraagd te onderzoeken of de door de CWS ontwikkelde praktijk over de immateriële schade goed aansluit op het civiele schadevergoedingsrecht en of er verbetering mogelijk is. Op 30 november jl. heeft de CWS een eerste conceptadvies van BarentsKrans ontvangen. Dat wordt nu bestudeerd en met de adviseurs besproken. Zodra het eindadvies is ontvangen door de CWS zullen de conclusies en aanbevelingen binnen de CWS worden besproken en kan dit leiden tot aanvulling van het huidige beleid op dit punt. Daarover zullen we verslag doen.

²⁷ Instellingsregeling Commissie aanvullende schadevergoeding werkelijke schade.

²⁸ Zie de tabel opgenomen als bijlage II. Opgemerkt zij dat de in de tabel opgenomen bedragen voor immateriële schade zowel de ouder, de partner als de kinderen omvatten.

7 De invloed van de Catshuisregeling op de uitgebrachte adviezen

Zoals bekend werd in begin 2021 aan alle gedupeerde ouders door de regering een bedrag van € 30.000 toegekend. Dat bedrag werd ook toegekend aan ouders die op basis van een integrale herbeoordeling al een compensatiebeschikking hadden ontvangen.

Sommige van deze laatste ouders hadden al wel een verzoek bij de CWS ingediend. Deze verzoeken zijn niet ingetrokken.

In de tabel van bijlage II ziet men dat in veel van deze en dergelijke gevallen de CWS geen aanvullende schadevergoeding heeft geadviseerd.

De reden hiervoor is dat de gedupeerde ouder, bijvoorbeeld op basis van de integrale herbeoordeling, een bedrag ontvangen heeft van € 10.000. Op basis van de Catshuisregeling krijgt de ouder dan nog € 20.000.

Wanneer de CWS het verzoek van deze ouder onderzoekt, kan zij in sommige gevallen wel degelijk een schade constateren hoger dan de aanvankelijke € 10.000 die de ouder heeft gekregen, maar niet tot een hoger bedrag dan de € 20.000 die de ouder nadien heeft gekregen. Het advies komt dan noodzakelijk uit op € 0.

De Catshuisregeling heeft nog op andere manier invloed op de adviezen. Dat zal hierna besproken worden in de paragraaf 8, die gaat over salderen.

8 Salderingsmethodiek

Zoals de tabel in par. 1.2 laat zien ontvangen ouders met de compensatiebeschikking van de UHT een forfaitaire vergoeding voor materiële schade. Dat forfait bedraagt 25% van de aanvankelijk teruggevorderde KOT.

Wanneer de CWS de materiële schade van een ouder heeft begroot, is zij genoodzaakt dat 25%-forfait in mindering te brengen op de begrote schade. Het 25%-forfait is immers ook gegeven om materiële schade te vergoeden. De CWS berekent de totale werkelijke materiële schade. Die schade omvat ook de schade waarvoor al een vergoeding is verkregen. Daarom moet die vergoeding worden afgetrokken van de schadevergoeding die de CWS in eerste aanleg berekent. Het saldo is op die manier de vergoeding voor de *aanvullende* materiële schade die de CWS zal adviseren.

Zoals in paragraaf 6 is aangegeven, ontvangen gedupeerde ouders ook een forfaitaire vergoeding voor immateriële schade. De CWS brengt dat forfait echter niet in mindering op de door haar begrote immateriële schade van een ouder. Voor meer hierover zie paragraaf 6.

Indien bij een ouder de Catshuisregeling is toegepast – d.w.z. dat de ouder € 30.000 aan schadevergoeding heeft ontvangen van de UHT – verloopt de saldering lastiger. De reden hiervoor is dat dat bedrag niet gedifferentieerd is naar materiële en immateriële schade. Anders gezegd, het nader ontvangen bedrag omvat beide vormen van schade. De salderingsmethode laat zich het best uitleggen met een voorbeeld.

Voorbeeld saldering bij toepassing Catshuisregeling

Nemen wij weer het geval dat een ouder op basis van de integrale herbeoordeling een bedrag heeft ontvangen van € 10.000. Op basis van de Catshuisregeling ontvangt de ouder nader € 20.000. Stel dat in het bedrag van € 10.000 een forfait van € 2.000 voor materiële schade is begrepen.

De CWS begroot de materiële schade op € 21.000 en de immateriële schade op € 5.000. Op de materiële schade zal dan het forfait van € 2.000 in mindering worden gebracht plus, voor zoveel mogelijk, het bedrag van de Catshuisregeling.

Dat is $21.000 -/- 2.000 -/- 19.000 = 0$.

Er resteert dan geen bedrag aan aanvullende materiële schadevergoeding.

Van het Catshuisbedrag van € 20.000 staat dan nog € 1.000 open.

Dat laatste bedrag zal als vergoeding voor immateriële schade worden aangemerkt.

De CWS zal dan uiteindelijk € 5.000 $-/-$ € 1.000 = € 4.000 aan aanvullende schadevergoeding voor deze gedupeerde ouder adviseren.²⁹

²⁹ Afgezien van de ophoging met 1% voor de vermogensrendementsheffing.

Mr. M. Chebti LL.M, Mr. dr. C.M. van Eck, Mr. dr. Q.A.M. Eijkman, Mr. dr. H.K. Fernandes Mendes,
Prof. dr. A.C. Rijkers, Mr. I. Sindram, Mr. H. Veerbeek, Mr. F. van der Woude

10 december 2021

Dit is een uitgave van de

Commissie Werkelijke Schade

Antwoordnummer 51259

3501 WB Utrecht

December 2021

Bijlage 1

Factsheet CWS

Commissie Werkelijke Schade (CWS)

De Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) is ingericht voor het herstel van gedupeerden. Op basis van meerdere regelingen stellen zij een compensatie vast. In dit document maken wij onderscheid tussen een compensatie ontvangen op basis van de Integrale behandeling en de Catshuisregeling.

Als de gedupeerde vindt dat de vastgestelde compensatie lager is dan de werkelijk geleden schade kan hij een aanvraag indienen bij de CWS. De CWS toetst of de gedupeerde recht heeft op aanvullende compensatie. Dit doet de CWS door te kijken naar de werkelijke materiele en immateriële schade. Indien de reeds ontvangen compensatie ontoereikend is, adviseert de CWS aan de UHT om aanvullende compensatie uit te keren.

We bieden inzicht in de door de UHT geboden compensatie, de verzoeken van de gedupeerden, en adviezen van de CWS.

Doel factsheet CWS

AEF is gevraagd een factsheet op te stellen van de eerste zaken van de CWS. Het doel van de factsheet is inzicht te verschaffen in gevraagde bedragen en uitgebrachte adviezen. We richten ons daarbij uitsluitend op de kwantitatieve uitkomst van een zaak; we hebben de zaak niet inhoudelijk onderzocht.

We bieden inzicht in de door de UHT geboden **compensatie**, de **verzoeken** van de gedupeerden, en **adviezen** van de CWS.

Gedupeerden kunnen een claim indienen voor materiele en immateriële schade. Materiële schade is bovendien opgedeeld in twaalf categorieën. Immateriële schade kan verschillende oorzaken hebben, maar wordt niet gecategoriseerd door de CWS. Wel wordt de immateriële uitgesplitst voor ouder, partner en kind(eren).

Samenvatting

Het doel van de factsheet is inzicht te verschaffen in de door gedupeerden verzochte bedragen en de door de CWS uitgebrachte adviezen. Er is niet gekeken naar de inhoud van de dossiers.

Er zijn 59 aanvragen voor aanvullende compensatie geanalyseerd. Bij deze aanvragen zijn 110 gedupeerden en 159 kinderen betrokken.

Uitsplitsing adviezen CWS

Geen werkelijke schade	Advies €0,-	Advies tot €10K	Advies €10-20K	Advies €20-50K	Advies meer dan €50K
14	12	6	4	15	8

! In deze 12 zaken is wel werkelijke schade vastgesteld, maar is geen aanvullende compensatie geadviseerd. Dit komt omdat de schade lager was dan de reeds ontvangen compensatie.

De gemiddelde compensatie van UHT bedraagt: € 32.524

Detail

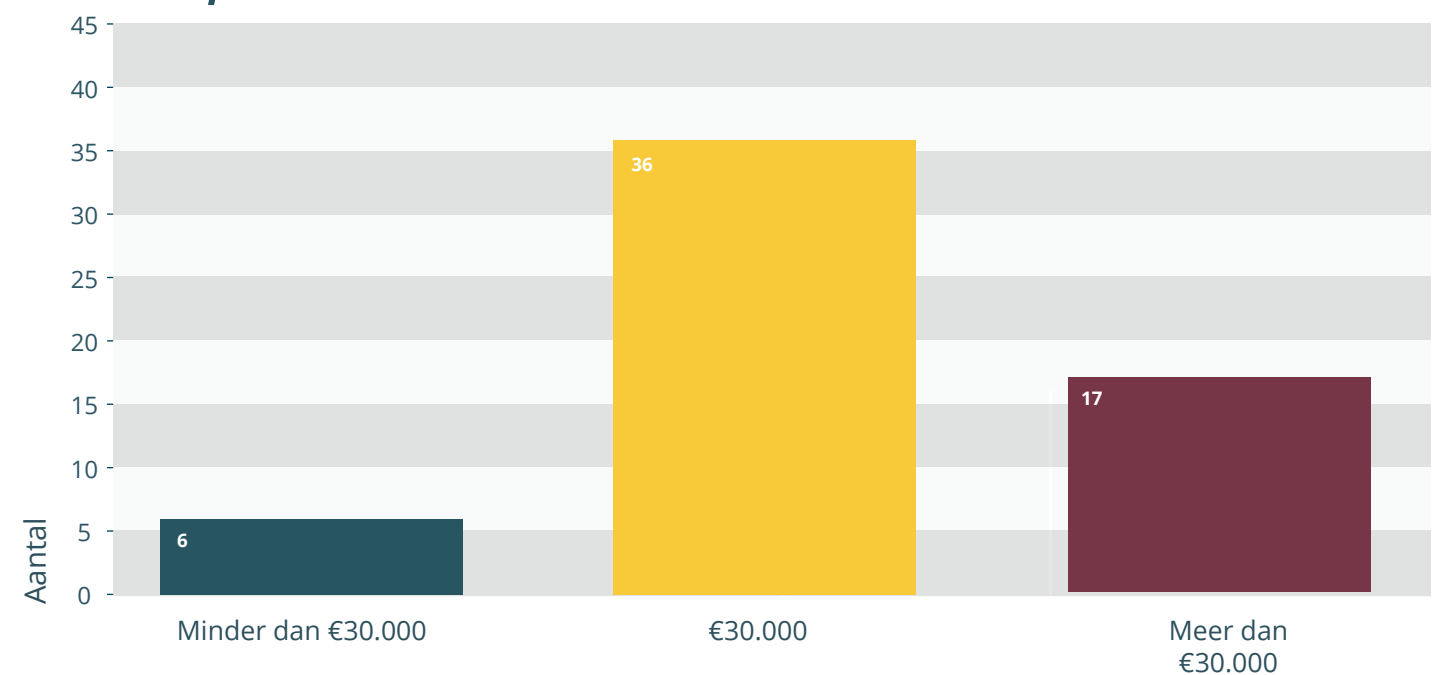
- In totaal is €1.9 miljoen uitgekeerd (gemiddelde per dossier €32.524).
- In 37 van de 59 dossiers (63%) is de compensatie vanuit de integrale behandeling aangevuld tot €30.000. Gemiddeld is de compensatie met €9.584 aangevuld.
- De uitgekeerde compensatie door UHT varieert (€0,- tot €77.435).

Toelichting

In hun integrale behandeling krijgen ouders een definitieve beschikking van de UHT. De compensatie bestaat uit de teruggave van de teruggevorderde kinderopvangtoeslag en een schadevergoeding.

Elke gedupeerde ontvangt €30.000 op basis van de Catshuisregeling. In de integrale behandeling wordt vastgesteld wat de precieze compensatie moet zijn. Wanneer dit lager is dan 30.000 euro, heeft de gedupeerde dus reeds een aanvullende compensatie ontvangen op basis van de Catshuisregeling.

Compensatie UHT

Gedupeerden vroegen gemiddeld € 91.940

Detail

- Gedupeerden hebben in totaal ca. €5.4 miljoen verzocht. Dit is gemiddeld €91.940 per dossier. De verzochte bedragen liepen sterk uiteen. Het hoogste verzochte bedrag was €895.005.
- Ruim driekwart van de verzochte werkelijke schade is voor materiële schade en 24% voor immateriële schade. Het aandeel immaterieel valt lager uit doordat de ouder niet wordt gevraagd een concreet bedrag voor werkelijke immateriële schade te noemen. De meeste gedupeerden doen dit daarom niet.
- Gedupeerden vragen het vaakst materiele schadevergoeding aan voor vervangende opvang, inkomensschade en kosten vrije dagen.

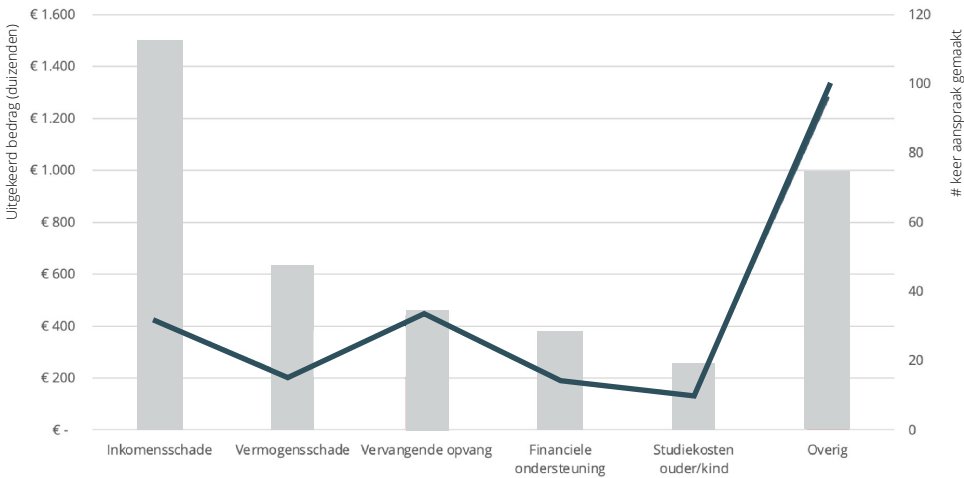
Toelichting

Gedupeerden kunnen een verzoek indienen voor werkelijke materiële en immateriële schade. Materiële schade wordt onderverdeeld in twaalf categorieën. Bij immateriële schade wordt vaak geen concreet bedrag genoemd.

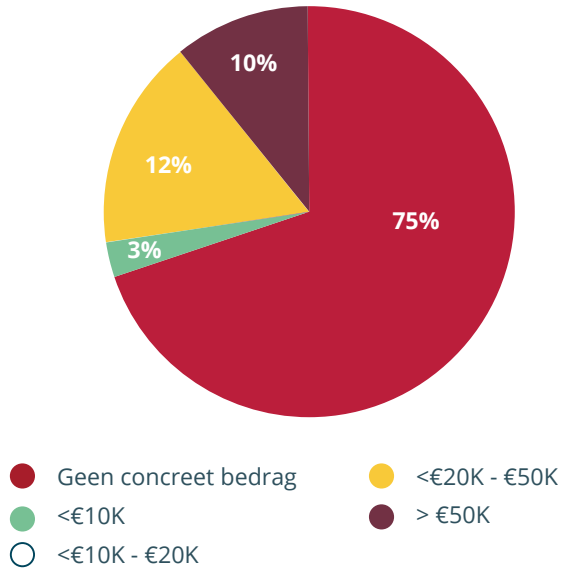
TOTAAL

	BEDRAG	AANTAL	GEMIDDELD
Totaal verzocht	€ 5.424.440	59	€ 91.940
Waarvan materieel	€ 4.140.710	57	€ 72.644
Waarvan immaterieel	€ 1.283.730	59	€ 21.758

Materiële schade

Immateriële schade

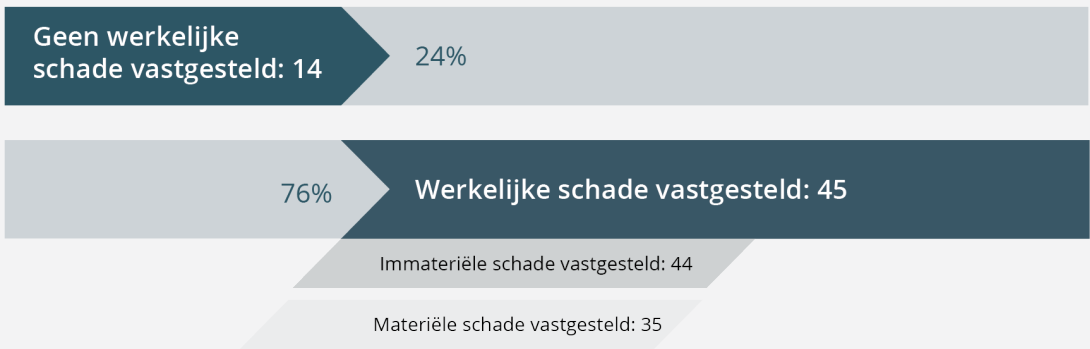

In ruim driekwart van de verzoeken is werkelijke schade vastgesteld

Detail

- In totaal is er bijna €1,7 miljoen aan werkelijke schade vastgesteld. Ongeveer driekwart is voor materiële schade en een kwart voor immateriële schade.
- De helft van de vastgestelde materiele schade is compensatie voor inkomensschade; ruim een kwart van de totale vastgestelde schade is schadevergoeding voor vervangende opvangkosten.
- De posten waar het vaakst werkelijke schade is vastgesteld zijn: rente (25x), vervangende opvang (22x), inkomensschade (21x), reiskosten (13x).

Totaal aantal zaken: 59

Toelichting

De CWS onderzoekt op basis van aangeleverde documentatie en een hoorgesprek de werkelijke schade. Belangrijk om te vermelden is dat in 25% van de bezwaren één of meerdere posten niet onderzocht is, omdat het gevraagde bedrag lager lag dan de reeds ontvangen compensatie. De vastgestelde werkelijke schade is daarom een onderschatting; niet alle schade is onderzocht.

DE TOTAAL WERKELIJKE SCHADE BEDRAAGT 1,66 MILJOEN

Immateriële schade

CATEGORIE	BEDRAG	# KEER VASTGESTELD	GEMIDDELD
Totaal	€ 654.000	138	€ 4.739
Ouder	€ 352.500	42	€ 8.393
Partner	€ 108.500	16	€ 6.781
Kind(eren)	€ 208.000	80	€ 2.600

Materiële schade

CATEGORIE	BEDRAG	# KEER VASTGESTELD	GEMIDDELD
Totaal	€ 1.003.644	122	€ 8.227
Inkomensschade	€ 501.279	21	€ 23.870
Vervangende opvang	€ 266.152	22	€ 12.098
Rente over materiële schade	€ 63.465	25	€ 2.539
Overig	€ 172.737	54	€ 3.199

De gemiddelde additionele schadevergoeding bedroeg €37.703

Detail

- In 33 zaken is geadviseerd additionele schadevergoeding uit te keren. Dit is in 73% van de zaken waarin werkelijke schade is vastgesteld (45) en in 56% van de totale zaken (59). De gemiddelde schadevergoeding bedroeg in deze zaken € 37.703.
- Het totaal uitgekeerde bedrag is ruim € 1,2 miljoen. Dit is 75% ten opzichte van de vastgestelde werkelijke schade. De hoogte van de geadviseerde bedragen varieert. De hoogste additionele uitkering bedraagt €157.803; de laagste €3.230.

Toelichting

De CWS adviseert over de additioneel uit te keren schadevergoeding. Dit bestaat uit de vastgestelde werkelijke schade minus de reeds uitgekeerde compensatie.

Het kan dus voorkomen dat er werkelijke schade is vastgesteld, maar de gedupeerden al voldoende compensatie hebben ontvangen. Het advies betreft dan €0,-.

CATEGORIE	BEDRAG
Totale werkelijke schade	€ 1.657.644
Totaal geadviseerd	€ 1.244.203
% geadviseerd t.o.v. werkelijke schade	€ 75%

Bij **45** zaken is werkelijke schade vastgesteld

Advies €0,-	Advies tot €10K	Advies €10-20K	Advies €20-50K	Advies meer dan €50K
12	6	4	15	8

In deze 12 zaken is wel werkelijke schade vastgesteld, maar is geen aanvullende compensatie geadviseerd. Dit komt omdat de schade lager was dan de reeds ontvangen compensatie.

Bijlage 2

Analyse CWS dossiers

Nr.	Ouder(s)	Kind	Uitkering Compensatiebe schikking	Catshuis uitkering	Totaal	Claim materiele schade	Claim immateriële schade	Totale claim	Toewijzing CWS immaterieel	Toewijzing CWS materieel	1% VRH	Totaal toegewezen bedrag	AF: Ontvangen compensatie (im)materiële schadevergoeding	Advies aanvullende schadevergoeding
			Eerdere uitkeringen			Claim								
I	2	2	12548	17452	30000	74242	30000	104242	12500	6431		18931	24500	0
II	NIET REPRESENTATIEF													
III	2	2	14994	15006	30000	5047	0	5047	5000	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
IV	2	2	15210	14790	30000	0	0	0	9000	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
V	1	3	14258	15742	30000	479	7500		7500	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
VI	2	2	9556	20444	30000	7029	0	7029	n.v.b.	n.v.b.	n.v.b.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
VII	2	2	11257	18743	30000	3562	0	3562	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
VIII	2	2	42161	Nvt	42161	110465	0	110465	12500	0	n.v.t.	12500	Groter dan toewijzing	0
IX	2	2	5794	24206	30000	0	0	0	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
X	2	2	15777	14223	30000	13000	0	13000	10000	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XI	2	2	14144	15856	30000	40146	0	40146	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XII	2	3	24543	5457	30000	24021	0	24021	20000	21037	n.v.t.	41037	9870	31167
XIII	2	2	14439	15561		29750	0	29750	9000	17487	68	26555	19732	6823
XIV	2	1	9380	20620	30000	4400	0	5969	5000	4400		9400	20620	0
XV	2	3	3145	26855	30000	2000	0	2000	0	2000	n.v.t.	2000	28688	0
XVI	2	2	8944	21056	30000	13594	0	13594	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	21056	0
XVII	2	4 of meer	37369	Nvt	37369	42265	0		21000	27183	420	48603	6157	42446
XVIII	2	2	13899	16101	30000		0		0	0	n.v.t.	0	n.v.t.	0
XIX	2	4 of meer	14526	15474	30000	0	0	0	18500	2775	32	21307	18077	3230
XX	2	4 of meer	8944	21056	30000	13594	0	13594	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XXI	2	2	21566	8434	30000	24743	0	24743	9000	26816	n.v.t.	35816	11092	24724
XXII	2	1	71665	Nvt	71665	363268	25000	388268	5000	2271	n.v.t.	7271	13198	0
XXIII	2	2	8157	21843	30000	6533	0	6533	5000	0		7500	23542	0
XXIV	2	2	19095	Nvt	19095	76875	0	76875	15000	55712	516	71228	19095	52133
XXV	2	4 of meer	24834	5166	30000	Geen concreet bedrag benoemd			18000	96934	1044	115978	10582	105396
XXVI	2	4 of meer	838	29162	30000	15300	0		n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XXVII	2	4 of meer	11939	18061	30000	21516	0	21516	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XXVIII	2	4 of meer	8173	Nvt	8173	14500	0	14500	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XXIX	2	4 of meer	41385	Nvt	41385	0	0	0	14000	39357	n.v.t.	53357	16389	36968
XXX	2	2	33276	Nvt	33276	47500	0	47500	12500	6053	n.v.t.	18553	0	18553
XXXI	1	1	28951	1049	30000	6000	0	28818	20000	24165	358	44523	8372	36151
XXXII	2	3	28443	1557	30000	127540	0	127540	25000	9558	n.v.t.	34558		34558
XXXIII	1	1	15536	14464	30000	199453	0	199453	11000	59064	533	70597	16764	53833
XXXIV	2	4 of meer	17748	12252	30000	40577	0	40577	17500	3266	n.v.t.	20766	14449	6317
XXXV	2	3	18350	11650		45409	30000	75409	10500	37918		48418	6183	42235
XXXVI	2	3	32625	Nvt	32625	124862	0	124862	12500	29994	355	42849	7019	35830
XXXVII	1	2	39059	Nvt		66132	45000	111132	12000	34446	n.v.t.	46446	8900	37546
XXXVIII	2	4 of meer	30153	Nvt	30153	10700	0	21400	5000	n.v.b.		5000	Groter dan toewijzing	5000
XXXIX	2	3	8786	Nvt	8786	42240	0	42240	27000	38534	567	66101	8786	57315
XL	2	4 of meer	41268	Nvt	41268	55517	75000	130517	14000	58734		72734	6683	66051
XLI	2	2	28705	1295	30000	59474	0	59474	2500	13584	n.v.t.	16084	6822	9262
XLII	2	4 of meer	47742	Nvt	47742	111212	20000	131212	17500	11733	238	29471	5470	24001
XLIII	2	2	10257	19743	30000	0	0	0	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XLIV	1	2	23796	6204	30000	0	0	0	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XLV	NIET REPRESENTATIEF													
XLVI	NIET REPRESENTATIEF													
XLVII	2	3	16766	13234	30000	25789	0	25789	n.v.b.	n.v.b.	n.v.t.	n.v.b.	Groter dan toewijzing	0
XLVIII	2	2	4733	Nvt	4733	98730	0		40000	63175	984	104159	4733	99426
XLIX	2	4 of meer	76358	Nvt	76358	25000	0	25000	26000	5956	260	32216	15421	16795
L	2	2	27832	2168	30000	13683	0	13683	9000	0	68	9068	2168	6900
LI	2	2	77345	Nvt	77345	683005	212000	895005	20000	16060	244	36304	11639	24665
LII	2	3	47814	Nvt	47814	198356	394980	593336	28500	44905	646	74051	8852	65199
LIII	2	3	51732	Nvt	51732	155402	0	155402	15000	16366	229	31595	8500	23095
LIV	1	2	20259	9741	30000	42761	4000	46761	5000	0	n.v.t.	5000	10160	0
LV	2	3	2011	30000	32011	286885	180000	466885	13500	15744		29244	4901	24343
LVI	1	1	Nvt	30000	30000	25400	0	25400	12000	0		12000	12000	0
LVII	2	2	32815	Nvt	32815	23012	0	23012	16000	22600	308	38908	7795	31113
LVIII	1	4 of meer	20998	9002	30000	86649	35000	121649	15500	2863		18363	26355	0
LIX	2	3	44229	Nvt	44229	233129	125250	358379	20000	15581		35581	19307	20000